

Geleceğin Büyük Milleti

[The Great Nation of Futurity, 1839]

John L. O'Sullivan

Çeviren:

Deniz Akgüner*

* Akgüner, Boğaziçi Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler ve Felsefe Bölümlerinde son sınıf öğrencisidir.

Türkiye Günlüğü, ISSN 1300-2767., Sayı: 88., Bahar 2007., Ankara., ss.92-95

Orijinal Metin İçin Bibliyografik Künye:

O'Sullivan, John L., "The Great Nation of Futurity", *The United States Democratic Review*, Volume 6, Issue 23, Nov. 1839., pp.426-430

Bibliyografya Künyesi:

- O'Sullivan, John L., "Geleceğin Büyük Milleti" ("The Great Nation of Futurity", 1839)., Çeviren: Deniz Akgüner., *Türkiye Günlüğü*, ISSN 1300-2767., Sayı: 88., Bahar 2007., Ankara., ss.92-95, Orijinal Metin İçin Bibliyografik Künye: O'Sullivan, John L., "The Great Nation of Futurity", *The United States Democratic Review*, Volume 6, Issue 23, Nov. 1839., pp.426-430

Türkiye Günlüğü

Matbû metni tarayarak dönüştüren:

Durmuş Hocaoğlu

Geleceğin Büyük Milleti

Amerikalıların kökenlerini birçok diğer milletten alması ve Millî Bağımsızlık Bildirisinin temellerinin büyük İnsan Eşitliği Prensibine dayanması: İşte bu gerçekler bizim diğer bütün milletlerden kopuk konumumuzu derhal göstermektedir; onların tarihleriyle aramızda çok az bağlantı vardır. Tüm zaferleri ve suçları dahil olmak üzere Antik Çağ ile ilişkimiz ise daha bile zayıftır. Aksine, bizim millî doğuşumuz yeni bir tarihin başlangıcıydı; bizi geçmişten ayırıp sadece geleceğe bağlayan denenmemiş bir politik sistemin oluşumu ve gelişimiydi bu. Ve insanın doğal haklarının ahlakî, siyasî ve millî hayattaki bütün gelişimi göz önüne alındığı takdirde, güvenle varsayabiliriz ki geleceğin büyük ulusu olmak, ülkemizin almyazısıdır.

Orijinal Metin İçin Bibliyografik Künye:

O'Sullivan, John L., "The Great Nation of Futurity", *The United States Democratic Review*, Volume 6, Issue 23, Nov. 1839., pp.426-430

Bu bizim kaderimizdir; çünkü bir milleti düzenleyen prensip onun kaderini de belirler. İmdi, eşitlik prensibi kusursuzdur, evrenselidir; fizikî dünyanın bütün işlemlerine hükmeder ve ayrıca ruhun bilinçli kanunudur, şahsın şahsa karşı görevlerini ve insanî haklarını tanımlayan ahlâkın, kendinden apaçık (bedihî) diktesidir. Bunun yanında tarihin doğru kayıtları, bir milletin mutluluğunun, büyüklüğünün ve devamının her zaman yönetim şeklindeki demokratik eşitliğe orantılı olduğunu gösteren kanıtlarla doludur.

Azınlığın haklarının çoğunluğun despotçuluğu tarafından ezilmesi, çoğunluğun çıkarlarının aristokrasiye feda edilmesi, ya da herkesin haklarının ve çıkarlarının tek bir hükümdara verilmesinden dolayı kaç ulus gerilemiş ve çökmüştür? Bu üç yönetim şekli geçmiş çağlarda o kadar sık ve yaygın görülmüştür ki, onların tarihleri gelecek bütün zamanlar için yalnızca bir benzerlik teşkil edebilir. Benzer sebepler benzer sonuçlar doğurur ve gerçek bir tarih felsefecisi de eşitlik ya da ayrıcalık prensibinin doğurduğu kaçınılmaz sonucu kolaylıkla kavrayabilir. İlki (eşitlik) tabii ve doğru olduğu için topluma hayat vericidir, sonrakiyse (ayrıcalık) ta-

John L. O'Sullivan
(Çev. Deniz Akgüner*)

* Akgüner, Boğaziçi Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler ve Felsefe Bölümlerinde son sınıf öğrencisidir.

biî/fitrî olmadığı ve yanlış olduğu için toplumu yıkıcıdır.

İnsanî özgürlük, medeniyet ve inceliklere dost olan kim, antik aristokrasilerin ve monarşilerin geçmiş tarihine azap duymadan bakabilir? Hangi hayırsever onlar tarafından insanoglununun maruz kaldığı baskı, zulüm ve adaletsizliği düşününce, geçmişten - ahlâkî bir korkuyla - bakışlarını kaçırmaz ?

Amerika'nın kaderinde ise daha iyi işler vardır. Bizim benzeri görülmemiş zaferimiz, insanîyetin, bütün milletlerde baskı gören halkların, vicdanî hakların, ya da kişisel seçme (oy) haklarının savunması dışında hiçbir savaş alanı hatıramızın olmamasıdır. Bizim tarihimizde, imparatorların, kralların, asilzadelerin, insan formuna bürünmüş şeytanların kurbanı ve soytarısı olan yüz binlerce adamın birbirini öldürmek üzere meydana çıktığı korkunç katliam sahneleri yer almaktadır. Bizim evlerimizi ve özgürlüğümüzü savunan vatansızlarımız olmuştur, ama aramızdan taht ve taç meraklısı çıkmamıştır. Amerikalılar, tek bir insan hükümlanlık koltuğuna otursun diye yoksulluk yayıcı, nüfus azaltıcı fena bir hırsla kapılma hatasına hiçbir zaman düşmemişlerdir.

Eski zaman manzaralarının neredeyse tamamı, yalnızca sakınılacak ibretler olarak il-gimizi çekmektedir. Açık gelecek, bizim arenamızdır ve bizim geçmişimiz içindir. Onun bâkir meydanına, aklımızda Tanrı'nın doğruları, kalbimizde hayırlı amaçlar, ve geçmiş tarafından kirlenmemiş berrak bir vicdanla giriyoruz. Biz insan tekâmülünün ulusuyuz ve kim ya da ne bizim ileriye yürüyüşümüzün önüne set çekebilir ? İlâhî takdir bizimledir ve hiçbir dünyevî güç bizi durduramaz. Ebedi Doğruluğa ulusal bildirimizin ilk sayfasında işaret ediyoruz ve diğer ülkelerin milyonlarına ilan ediyoruz ki: "Cehen-nemin kapıları, aristokrasinin ve monarşinin gücü onu yenemeyecektir."

Uzaklara uzanan sonsuz gelecek, Ameri-

kan büyüklüğünün çağı olacaktır. Onun muhteşem mekân ve zaman hükümlanlığında insanogluna ilâhî prensiplerin mükemmeliyetini göstermek, En Yüksekçe, Doğru ve Kutsal olana adanmış en asil mâbedi dünyada kurmak, "milletlerin milletinin" kaderidir. Tabanı bir yarımküre, tavanı yıldızlarla donanmış bir gök kubbe, cemaati de birçok cumhuriyetin birliğinden meydana gelen, hiç kimseye efendi demeyen, Tanrı'nın tabii ve ahlâkî eşitlik kanunuyla, kardeşlik kanunuyla, insanlar arasındaki barış ve iyi niyetle yönetilen mutlu yüz milyonlar olacaktır.

Ama her ne kadar bizim siyasî sistemimizin temelini oluşturan doğruluk burada öngörülen kaderine ulaşacaksa da, ilerlememizi yavaşlatmaya, insan ırkına yapılabilecek en büyük iyiliğin meyvelerini vermesini geciktirmeye yönelik uygunsuz şartlar da vardır. Meslek sahibi ve edebî şahsiyetlerimizde, taklitçiliğe yönelen, düşünce özgünlüğünü yıkıcı ve ilericiliğe tamamen zıt bir eğilim söz konusudur. Hayatlarının erken döneminde, kanunların, kurumların ve diğer milletlerin eski adetlerinin öğrenimine kendini adayan bu adamlar, içinde yaşadıkları çağın akıl ve hareketinden o kadar uzaktırlar ki, gelişimin ve seçme hakkının ruhu ağırlıkla büyük çoğunlukta, tarım ve işçi nüfusundadır.

Bu, yabancı milletleri taklit etme yatkınlığı saçma ve zararlıdır. Saçmadır, çünkü kendi aklî kaynaklarımıza hiç başvurmadık ki onları yetersiz ve kusurlu bulalım; taklit ettiğimiz yabancı bir örneğin olmadığı ortamda kendi anayasal hükümetimizi henüz görmedik. Zararlıdır, çünkü kendi kanunlarımızı ve tekelleşme şartlarımızı uygulamayıp yasadaki yabancı örnekleri izlemek, ortak hakkı yıkıp, ortak anlayışı ve adaleti çiğneyerek kendimize kötülük etmekten başka bir netice vermemiştir. Bir cumhuriyetteki yasa salonları ve mahkemeler, yetişkin nüfusun devlet okullarıdır. Eğer bu kurumlarda, yabancı emsaller yasanırsa ve yabancıların

kararlarına tekrar tekrar onay verilirse, taklitçi bir eğilimin meslek sahiplerine ve iş adamlarına hakim olmasına şaşılabilir mi? Hukukun, adli bilgeliğin ve edebi mükemmelliğin en yüksek standartları için dışarıya bakması öğretilen yerli anlayış, en dalkavuk bir putperestlikle Avrupa'nın zevkleri, duyguları ve önyargılarının boyunduruğu altına alınmıştır. Dolayısıyla yaşamamız, hukuk ilmimiz ve edebiyatımızın üzerine Amerikan demokrasısından ziyade yabancı aristokrasisinin etkileri yansımıştır.

Avrupa hükümetleri, kendilerini borca gömerek halklarına yükledikleri sorumluluklara "millî nimetler" adını koymuşlardır. Bizim devletimizin Yasama Kurulu, bu habis örneği naçizane taklit ederek, seçmenlerinin mal, emek ve güvenini monarşinin tebaalarına rehin vermiştir, senetle bağlamıştır. Bizim iç gelişimimiz kendi emeğimiz ve madde-mizle inşa edilmiştir, ama İngiliz Hukuku eğitimi almış yasamacılarımız, bizim onlar için borca girip hiç mal sahibi olmadan faiz ödememizi kararlaştırmışlardır. Diğer her ülkeyi aşan iklim, toprak, tabii kaynak ve ürün çeşitliliğine, ve her yıl dünyadaki diğer bütün onaltı milyonluk halklar kesiminden daha fazla reel kapital üretmemize rağmen, biz - yine de - Avrupa'daki para güçlerine haraç ödeyen borçlularız.

Bizim iş adamlarımız da örnek alma dersini dikkatle takip edip, kendilerini aklen ve bedenen yabancıların çıkarlarını arttırmaya adanmışlardır. Eğer devletlerin barış zamanında kendilerini borca batırmaları münasipse, neden tüccarlar da borçla mal ithal etmeye kalkışmasın? Eğer biri doğmamış kuşakların mal ve emeğini senet yapabiliyorsa, öbürü neden kendi vatandaşlarının yıllık ürünlerini ve günlük emeklerini borç karşılığı satmasın ?

Ve Edebiyatımız! Ah, nefesi ne zaman cumhuriyetçi kurumlarımızın ruhunu üfle-yecek? O, ne zaman fikrî özgürlüğün ilâhî arzusuyla dolacak? Ne zaman millî bağım-

sızlığını ilan edecek ve Amerikan halkının ruhunu, kalbini konuşacak? Neden edebiyatçılarımız durumumuzun dünya milletleri arasındaki rakipsiz yüceliğini, yüce kaderimizi anlayamıyorlar? Ve batı hayranlığına, yanlış zevklere, yanlış öğretilere, yanlış prensiplere diz çökmeyi neden bırakamıyorlar? Ne zaman kendi dünyamızın muhteşem manzarasından ilham alacaklar? Ne zaman yeni bir dünyanın ve yeni bir gökyüzünün taze heyecanını içlerine çekip özgürlük ve doğrunun kanatlarında yükselecekler? Bizim Batı Yarıküremizde tabiat, Doğu'daki gibi özgün değil mi? Doğruları Doğu'daki kadar büyüleyici, yüzleri çeşitli, çekici ve muhteşem, Prometyen ateşi parlak değil mi? Ve hepsinin ötesinde, bizim özel hayatımız aynı derecede ahlâkî güzellikte ve iyilikte, kamu hayatımız aynı derecede siyaseten haklı, insanlığın en parlak ufuklarını yansıtan ve en yüksek düşüncelere ilham veren bir durumda değil mi? O halde neden edebiyat adamlarımız ünlü İngiliz yazarlarını başarıyla taklit etmekten daha yüksek bir değer hedeflemiyorlar ?

Kanunlarımız, hukuk ilmimiz, üniversitelerimiz, edebiyatımız, bütün bu gerileme eğilimlerine rağmen çağın yüce zorlamasını tâkip etmek zorundadır. Tekâmülün yükselen akımı onları ilerletmeye icbar etmektedir; geriye özlem dolu bakışlar fırlatsalar da, kitlelerin görkemli hareketini durduramazlar. Saçmalığa, başka zamanların ve başka yerlerin ön yargılarına, batıl inançlarına, papazların tanrıbilimine, kralların ilâhî haklarına, kanın aristokrasisine, üniversitelerin metafiziğine, hukuk kütüphanelerinin akıldışı muhteviyatına saygı duyulmasına da sebep olamazlar. Zaten insanseverliğin en parlak ümitleri, doğru felsefenin en zengin kurguları, köylü ve işçi nüfusu tarafından algılanabilen göstergelerden esinlenmektedir. Orada, hakim bir nüfuzla, Amerika'nın dinç millî kalbi atmaktadır: Kalabalıkların ileriye doğru marşına kuvvet veren, günümüzden geleceğe yayılan ve uzanan, ruhun güçlü

emeli. On yedinci yüzyılda vahşiler arasında kendine bir sığınak arayıp bâkir topraklarda fikir özgürlüğünün kutsal mihrabını yükselten bu tohumun tabîf meyvesi bireysel eşitlik ve siyasî serbestî olmuştur ve bu, bizim gerçek milliyetimizdir. Amerikan vatanseverliği bir toprak meselesi değildir; biz Aborijin değiliz; kezâ, bir ecdat meselesi de değildir, çünkü biz bütün milletlerdeniz. Vatanseverliğimizin özünde, kişisel seçme hakkı vardır, çünkü Devrim'in bilgesi Franklin, "özgürlüğün yaşadığı yer", demiştir, "benim ülkemdir."

Bizim ayırt edici özelliğimiz, popüler içgüdümüz işte budur ve bugüne kadar mütevaciz grup ya da gruplar karşısında vicdani hakları savunan bir kamu görevlisinin halkımızın desteğini almadığı asla görülmemiştir. Ve hükümler bir kurumun gölge düşürücü gücüne karşı Devrim'in saygın vatanseverlerinden biri ne zaman kendi dost vatandaşlarına başvurduysa, insanlarımız onun gücüne güç katıp paralı despotu düşürmüşlerdir. Şirket güçleri ve ayrıcalıkları, bireylerin haklarıyla çatıştıkları zaman küçülüp yok olurlar. Dolayısıyla bizim meslekî, edebî ya da ticarî aristokrasimizin, halkın erdemine, aklına ve yeteneğine hiç inancı yoktur. Buna mukabil olarak da, Halk, onların egzotik duygularına cevap vermemiş, kitlelerin iradesine ve popüler çoğunluğa

duyarsız bir "güçlü" hükümet görüşlerini desteklememiştir.

Evet, biz ilerlemenin, kişisel özgürlüğün ve evrensel seçme hakkının milletiyiz. Hakların eşitliği, Birleşik Devletlerimizin kılavuzu ve bireylerin birbirleriyle ilişkili eşitliğinin büyük örnekleyicisidir. Ve doğruluk ihtişamını saçarken, biz bu prensiplerden birini terk edip diğerini değiştirerek gerileyemeyiz. Görevimizi yerine getirmeye, düzenimizin prensibinin gelişimini tamamlamasına, vicdan özgürlüğüne, kişisel özgürlüğe, ticaret ve iş özgürlüğüne, özgürlüğün ve eşitliğin evrenselliğine doğru hareket etmeliyiz. Bu bizim yüksek kaderimizdir, ve tabiatın ebedî, kaçınılmaz sebep ve sonuç kararına göre bunu gerçekleştirmeliyiz. İnsanın dünya üzerindeki ah-lâkî saygınlığını ve kurtuluşunu tesis etmek, Tanrı'nın değişmez doğruluğu ve iyiliği, bizim gelecekteki tarihimiz olacaktır. Doğrunun hayat verici ışığından uzaklaştırılmış dünya ulusları için bu kutsanmış göreve Amerika seçilmiştir. Onun yüksek örneği, kralların, hiyerarşilerin, oligarşilerin zorbalığına ölüm darbesini indirecektir ve şu an tarladaki hayvanlardan neredeyse daha az imrenilecek bir yaşam süren pek çok insana barışla iyi niyetin mutlu havadislerini taşıyacaktır. O halde, ülkemizin, geleceğin *büyük milleti* olma kaderinden kim şüphe duyabilir?□